

**Seletuskiri toetatavate tegevuste eelarvele
perioodil 01.01.–31.12.2024****1.1. Toetatav tegevus 2.1: Spetsialistide koostöömudel keskmise ja kõrge riskikäitumisega noorte toetamiseks****1.1.1. „Ringist välja“ koostöömudeli arendamise, rakendamise ja laiendamise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida nr 1.1.1.1)**

2024. aastaks on „Ringist välja“ koostöömudeli arendamise, rakendamise ja laiendamise ga seotud projektimeeskonna otseseid personalikuluseid (projektijuhi ja kahe piirkondliku (Lõuna- ja Ida-Eesti piirkond ning Põhja- ja Lääne-Eesti piirkond) koordinaatori ja võrgustiku mentori palgakuludeks) planeeritud **105 972** eurot.

1.1.2. „Ringist välja“ koostöömudeli arendamise, rakendamise ja laiendamise muud kulud (eelarve tabeli rida nr 1.1.1.2)

Arenduskuludeks on 2024. aastal planeeritud **20 000** eurot. See on kavandatud mõjude hindamise mudeli väljatöötamise (sh nõustamiskulu jms), „Ringist välja“ koostöömudeli“ infopäevade, seminaride, konverentsi läbiviimise (ruumi rent, esitlustehnika, toitlustamine, koolitajate kulu vms) ning koostöömudeliga seotud juhend- ja koolitusmaterjalide koostamise, tiražeerimise või avaldamise (ekspertide tasu, kujundus, tõlkimine, keeleteoimetus vms), samuti projektimeeskonna, kohaliku tasandi spetsialistide ja kolmandate isikute seminaridel või konverentsidel osalemise jaoks.

2024. aastal on kohalikul tasandil koostöömudelit rakendavatele ja rakendama asuvatele kohaliku tasandi spetsialistidele (sh projektimeeskonnale) koolituskuludeks, sh seminaride, infopäevade vms läbiviimiseks (koolitajad, koolitusmaterjalid, õppematerjalid, esitlustehnika, transport, ruumi rent, toitlustus, tõlgid, vms sh lähetused, majutus) ja õppevisiitidega seotud kuludeks planeeritud **10 500** eurot.

Kohalikul tasandil koostöömudelit rakendavatele ja rakendama asuvatele kohaliku tasandi spetsialistidele (sh projektimeeskonnale) kovisioonide ja nõustamiste kuludeks (sh ekspertnõustamised ja erikulu noore toetamiseks, sh kogemusnõustamine) ning koostöögruppide toetamiseks on 2024. aastaks planeeritud **6700** eurot.

2024. aastaks on „Ringist välja“ koostöömudeli arendamise, rakendamise ja laiendamise muudeks kuludeks planeeritud **37 200** eurot

Tegevuse 2.1 elluviimiseks 2024. aastal on planeeritud kokku 159 067,80 eurot, millest 15 895,80 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

1.2. Toetatav tegevus 2.2: Koolitused ennetusalase kompetentsi arendamiseks ning riskikäitumisega noorte toetamiseks

1.2.1. Ennetuskoolituste arendamise ja elluviimise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.2.1.1)

2024. aastaks on ennetuskoolituste arendamise ja elluviimisega seotud otseseid personalikulusid (projektijuhi, koolitusspetsialisti, haridustehnoloogi ning vanemspetsialisti palgakuludeks) planeeritud **60 720** eurot.

1.2.2. Ennetuskoolituste arendamise ja elluviimise muud kulud (eelarve tabeli rida 1.2.1.2)

2024. aastaks on koolitajate andragoogilise ja sisulise pädevuse tõstmiseks ning ühise teadmiseruumi loomiseks mõeldud koolituste ja supervisioonide kuludeks planeeritud **14 107,5** eurot.

Ennetuskoolituste läbiviimise koolitajate tasudeks on partner planeerinud **44 956,8** eurot, koolituste läbiviimise korralduslikeks kuludeks on planeeritud **18 375** eurot ning koolitusmaterjalide, sh koolitajate juhendmaterjali, koostamiseks on planeeritud **4 000** eurot. Sobivate hindamisvahendite kohandamise, rakendamise ja mõju hindamisega seotud kuludeks on kavandatud **2100** eurot.

2024. aastaks on ennetuskoolituste arendamise ja elluviimise muudeks kuludeks planeeritud kokku **83 539,3** eurot.

Tegevuse 2.2 elluviimiseks 2024. aastal kulub 153 367,3 eurot, millest 9108,0 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

1.3. Toetatav tegevus 2.3: Alkoholi ja teiste uimastitega seotud kahjude ja riskikäitumise vähendamise kompetentsi loomine

1.3.1. Sekkumisprogrammi ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.3.1.1)

Sekkumisprogrammi ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise otseseid personalikulusid (projektijuhi ja koolitusspetsialisti palgakuludeks) on 2024. aastaks planeeritud **34 437,48** eurot.

1.3.2. Sekkumisprogrammi ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise muud kulud (eelarve tabeli rida 1.3.1.2)

2024. aastaks on planeeritud sekkumisprogrammi ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise (edaspidi STAD-sekkumisprogrammi) muudeks kuludeks **109 404 eurot**.

STAD-sekkumisprogrammi materjalide tõlkimise, juhendmaterjali koostamise, keeletoimetamise, kujundamise, trükkimise (sealhulgas erinevate töövahendite, ankeetide, skaalade ja teavikute koostamiseks) ja KOV-ide tasandil levitamise jaoks ning töökohtumiste ja seminaride jaoks KOV-ide spetsialistidega ja STAD-sekkumisprogrammi töörühmadega on planeeritud **6000** eurot.

Koolitusmaterjalide (sh ülesanded ja testid) väljatöötamiseks sisueksperptide kaasamiseks, materjalide tõlkimiseks (nii eesti kui vene keelde) ja keeleliseks toimetamiseks on planeeritud 5000 eurot. Veebipõhiste interaktiivsete e-õppematerjalide loomiseks (nt õppevideod, visualiseeritud algoritmid, joonised) ning õppedisaineri/haridustehnoloogi tasuks on planeeritud **40 000** eurot.

2024. aastaks on planeeritud koolitajate andragoogiliste oskuste ja sisuliste pädevuste suurendamiseks ja ühise inforuumi loomiseks (sh 2-päevane kontaktõppe ja testostlejate koolitus) **4000** eurot.

Teenindajatele ja meelelahutustöötajatele suunatud e-koolituste (e-koolituste haldamine, Tervise Arengu Instituudi STAD-i veebilehe ülalhooldmine ja hooldus, õppekeskkonna litsentsitasu), ning e-koolitusele järgnevate koolituste (koolitajate tasud, koolitusmaterjalid, ruumi rent, toitlustamine jne) läbiviimise kuludeks on planeeritud **10 500,00** eurot.

Koolituste läbiviimiseks järelevalve ametnikele (politsei ja KOV) on kavandatud **34 104** eurot (koolitajate tasud, koolitusmaterjalid, ruumi rent, toitlustamine jne).

STAD-sekkumisprogrammiga seotud jaotusmaterjalide (nt postrid, kleepsud, sildid, teavikud jms, sh abi saamise võimaluste kohta) valmistamiseks (sh kujundamine ja tiražeerimine) ning alkoholi tarvitamise keskkondades levitamiseks on kavandatud 2024. aastal **5000** eurot.

Kogukonna mobiliseerimiseks vajalike kommunikatsioonitegevuste kuludena (Sotsiaalkindlustusameti STAD-i veebikeskkonna arendamiseks ja haldamiseks, teavitustegevuste tegemiseks ning teavikute ja töövahendite kujundamiseks ja tootmiseks) on 2024. aastaks planeeritud **9800** eurot.

1.3.3 Sekkumisprogrammi tulemuslikkuse ja mõju hindamise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.3.2.1).

2024. aastaks on planeeritud analüütiku palgakulu **8124,34** eurot.

1.3.4 Sekkumisprogrammi tulemuslikkuse ja mõju hindamise muud kulud (eelarve tabeli rida 1.3.2.2).

2024. aastaks on planeeritud sekkumisprogrammi hindamiseks (vajalike indikaatorite määratlemiseks, andmekogumiseks vajalike juhiste ning vormide koostamiseks), samuti küsitlusuuringu läbiviimiseks meelelahutusasutuste töötajate hulgas baastaseme määramise eesmärgil ning baastaseme määramiseks testostlemise uuringu läbiviimiseks (sh andmete analüüsiks ning raporti koostamiseks) **54 489,46** eurot.

Tegevuse 2.3 elluviimiseks 2023. aastal kulub 212 839,55 eurot, millest 6384,27 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

1.4. Toetatav tegevus 2.4: Kohaliku tasandi võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks

1.4.1. Kohalike omavalitsuste arenguprogramm turvalisuse tegevusmudeli katsetamiseks ja arendamiseks otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.4.1.1)

Kohalike omavalitsuste arenguprogrammi turvalisuse tegevusmudeli katsetamise ja arendamise (*edaspidi* KOV arenguprogramm) otsest personalikulu (KOV koordinaatorite sh valdkonnajuhtide palgakulu) on 2024. aastaks planeeritud **58 992 eurot** (Narva linn 12 240 eurot; Kohtla-Järve 6912 eurot; Viljandi linn 4683 eurot; Rapla vald 8028 eurot; Saaremaa vald 12 000 eurot; Saarde vald 9729 eurot ja Elva vald 5400 eurot). See on kavandatud KOV-idele, kes on avaliku konkursi tulemusena valitud osalema KOV arenguprogrammis.

1.4.2. Kohalike omavalitsuste arenguprogramm turvalisuse tegevusmudeli katsetamiseks ja arendamiseks muud kulud (eelarve tabeli rida 1.4.1.2)

Turvalisuse tegevusmudeli rakendamiseks ja kogemuste jagamiseks on koosolekute, seminaride, koolituste ja õppuste korraldamiseks, kohaliku tasandi KOV arenguprogrammi teavitustegevuseks ning uuringute, küsitluste ja analüüside läbiviimiseks kavandatud **97 391,76 eurot** (Tallinna linn 27 000,00 eurot; Narva linn 3424,00 eurot; Kohtla-Järve linn 17 000,00 eurot, Viljandi linn 4308,16 eurot, Rapla vald 11 435,60; Saaremaa vald 4700,00 eurot; Saarde vald 12 124,00 eurot ja Elva vald 17 400,00 eurot).

Arenguprogrammis osalevate KOV-ide juhendamise, toetamise ja nõustamise teenuseks (turvalisuse tegevusmudeli tulemuslikuks läbimise eesmärgil) on elluviija kuludena kavandatud **60 000 eurot**. Vastava teenusepakkuja hange on elluviija poolt läbi viidud 2023. aastal. Elluviija on planeerinud täiendavateks ekspertide kaasamise kuludeks KOV-ide arenguprogrammi toetamise eesmärgil **5000 eurot**.

KOV arenguprogrammi muudeks kuludeks on 2024. aastaks kokku planeeritud **162 391,76 eurot**.

1.4.3. Kohaliku ja maakonna tasandi turvalisusvõrgustike tegevuse edendamise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.4.2.1)

2024. aastaks kohaliku ja maakonna tasandi turvalisusvõrgustike tegevuse edendamiseks otsest personalikulu ei ole planeeritud.

1.4.4. Kohaliku ja maakonna tasandi turvalisusvõrgustike tegevuse edendamise muud kulud (eelarve tabeli rida 1.4.2.2)

2024. aastaks on planeeritud maakondade turvalisuse nõukogude 2024. aasta tööplaanide alusel võrgustikutöö edendamiseks, võtmeisikute, omavalitsusliitude, arenduskeskuste, kohalike omavalitsuste, ministeeriumide regionaalsete talituste esindajate ja kaasatud osapoolte esindajate koolituste, nõupidamiste ja koostööseminaride, õppe- ja infopäevade, koosolekute ning maakondlike konverentside ja õppuste korraldamiseks (sh toitlustamise, majutamise, transpordi- ja seminarikulud) **42 000 eurot**.

Maakondlike turvalisusealaste võrgustike edendamisel avaliku arvamuse kujundamiseks ja teavitustöö tegemiseks (ajalehtedes laiemal turvalisuse teemaga seotud temaatiliste artiklite avaldamine ning temaatiliste trükiste kujundamine ja tiražeerimine) on planeeritud **3000 eurot**.

Üleriigiliseks kogemuste vahetamiseks on kavandatud seminaride, koolituste ja infopäevade (sh toitlustamise, ruumi rendi, transpordi- ja seminari kulud) ning vajadusel välisveebis teavitamiseks ja kogemuste vahetamiseks keskkonna loomiseks teavituskuludena **15 000 eurot**

1.4.5 Tegevuse 2.4 otsese personalikulu horisontaalne kulukoht (eelarve tabeli rida 1.4.3)

2024. aastaks on planeeritud projektijuhi palgakuludeks **58 000 eurot**, millele lisandub 8700 eurot kaudseid kulusid (15% otsestest personalikuludest).

Tegevuse 2.4 elluviimiseks 2024. aastal kulub 356 932,56 eurot, millest 17 548,80 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).